

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร

พิมพ์ครั้งที่ ๑๑๑ ปี ๒๕๒๗

วิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์

บทเรียนการสอนวิชาชุดक्रमมูลทางไปรษณีย์

ของครูสุภา พ.ศ. ๒๔๙๗

วิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์

คณะอาจารย์

๑. นายชวน อังสุละโยธิน
๒. นางสาวสุนา คำทอง
๓. นางสาวชิตชม กาญจนโชติ

บทเรียนการล่อนวิชาชุดक्रमลทางไปรษณีย์

ของครูลีกา พ.ศ. ๒๔๙๗

วิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์

บทเรียนที่ ๑๒

ภาค ๒ ภูมิศาสตร์ภูมิภาค

ประเทศอินเดียและปากีสถาน

พลเมือง อินเดีย (India) และปากีสถาน (Pakistan) เคยเป็นประเทศเดียวกันมาแต่โบราณกาล มีพลเมืองราว ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ คน มีพื้นที่บนตัวคาบสมุทรอินเดียทั้งหมดราว ๓,๕๗๗,๒๖๗ ตารางไมล์ พลเมืองเหล่านี้แตกต่างกันทั้งทางรูปร่าง ภาษา ศาสนา และอุปนิสัย เพราะมีทั้งพวกที่เจริญได้รับการศึกษาคดีและพวกที่ยังห่างไกลต่อการศึกษา ภาษาที่ใช้ในอินเดียจึงมีหลายภาษา แต่ที่ใช้เป็นภาษากลางได้แก่ภาษาอังกฤษ ศาสนาก็มีแตกต่างกันถึง ๓ ศาสนา คือ พระพุทธศาสนา ศาสนายินฮ์หรือศาสนาพราหมณ์ และศาสนาอิสลาม ดินแดนอินเดียอยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษได้มีการปกครองแบบสหพันธ์ของมัมบาร์รวมอยู่ด้วย แต่ภายหลังต่อมาแยกตัวไปเป็นประเทศหนึ่งต่างหาก อย่างไรก็ตามอังกฤษได้ช่วยวางรากฐานความเจริญทางวัตถุและการศึกษาให้แก่อินเดียมากใน

วันที่ ๑๕ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๗ อินเดียนกับปากีสถานจึงแยกออกจากกันเป็นอิสระประเทศ และมีอิสระในการปกครอง เฉพาะปากีสถานมีพลเมือง ๗๐,๐๐๐,๐๐๐ คน

ความเจริญก้าวหน้าทางปรัชญาของอินเดีย ดับเนื่องมาจากศาสนาและ วรรณคดีเป็นข้อใหญ่ ศาสนาฮินดูกับศาสนาพุทธในอินเดียมีอิทธิพลมาปะปนกันมาก นับ ตั้งแต่ครั้งพุทธกาล ดังปรากฏในหนังสือวรรณคดีขนานรายนึ่งสิบปาง พระพุทธเจ้าในนั้น ก็คือพระนารายณ์อวตารมาเพื่อปราบยุคเข็ญในโลกวรรณคดีของอินเดียได้เป็นแบบอย่างแก่ ประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงเขาไปดัดแปลงเป็นของตน เช่น มหากาพย์ รามายณะ และมหา กาพย์ มหาภารตยทเป็นต้น แม้แต่ไทยก็ได้นำมาดัดแปลงเป็นรามเกียรติ์และอื่นๆ พระนาม ของกษัตริย์ไทยก็มีรากคำมาจากชื่อเทพเจ้าของอินเดีย คือปลการวังงว่าทำเพลงของอินเดีย ก็เป็นแบบอย่างแก่โลกทั้งตะวันออกและตะวันตก ผังสันใจศึกษาปรัชญาของอินเดียมาก และไปแปลเป็นภาษาต่างประเทศ นักปราชญ์อินเดียเองบางคนได้รับการยกย่องเป็นอันมาก เช่น เซอร์ระพินทนาท ตะกะธร์ เป็นต้น ซึ่งในการที่อังกฤษปกครองอินเดีย อังกฤษมี ส่วนช่วยทำให้ปรัชญาของอินเดียวิวัฒนาการขึ้น เพราะการตั้งโรงเรียนขึ้นหลายแคว้นใน อินเดีย จนถึงปัจจุบันจะมีทั้งชาวตะวันออกและชาวตะวันตกเดินทางไปศึกษาปรัชญาของ อินเดียเสมอ

ลักษณะภูมิศาสตร์ ถ้าจะสังเกตการแบ่งประเทศอินเดียกับปากีสถานอย่าง ง่าย ๆ จะเห็นว่าปากีสถานเป็นเจ้าของดินแดนริมฝั่งแม่น้ำสินธุทั้งหมด กับอีกส่วนหนึ่ง ณ โก่งปากน้ำคงคาและมณฑลอัฟกานิสถานหนึ่ง นอกนั้นเป็นดินแดนของอินเดียยกเว้นแคว้น แคชเมียร์ ซึ่งยังคงกันไม่ได้ในคามสมุทรอินเดียมีภูเขาหินอยู่ทางเหนือสุดสุด ที่สำคัญ คือ ภูเขาหิมาลัย อันมียอดสูงที่สุดในโลก ชื่อยอดเขาเอเวอเรสต์ (๒๙,๐๐๐ ฟุต จากระดับ น้ำทะเล) ภูเขาหิมาลัยเป็นที่เกิดของแม่น้ำในภาคเหนือทั้งหมดที่สำคัญ คือ

(๑) แม่น้ำคงคา ไหลผ่านที่ราบฮินดูสถานไปออกทะเล ณ อำเภอเบงกอล ชาวอินเดียถือว่าแม่น้ำสายนี้ศักดิ์สิทธิ์ เพราะไหลมาแต่สวรรค์ (คือเขาไกรลาส หรือหิมาลัย) จึงเรียกว่า "แม่พระคงคา" มีประโยชน์ทั้งในทางพืชศาสตร์ การคมนาคมขนส่ง การ

กสิกรรม จึงปรากฏว่ามีพดเมืองหนาแน่นที่สุดในประเทศ ณ ที่ราบริมฝั่งแม่น้ำ การ
กสิกรรมแถบนี้ได้ผลดีที่สุด เพราะฝนตกชุก มีอากาศแบบมรสุม

(๒) แม่น้ำสินธุ ไหลผ่านแคว้นแคระเมียร์ บัญจาบ ลินด์ ไปลงทะเล
อาหรับ ดินดีแต่อากาศค่อนข้างหนาวจัดและฝนน้อย เพราะอยู่นอกทิศทางของลมมรสุม
(ดูแผนที่อินเดียประกอบ)

(๓) แม่น้ำพรหมบุตร ไหลผ่านเนปาล ฮิมาลัยมาลงอ่าวเบงกอล เขต
ปลูกพืชแบบมรสุมได้ดีเพราะฝนตกชุกราว ๕๐ นิ้วต่อปี ดินที่ปลูกมากในเขตนี้นี้คือ ไม้สัก
ชา ผัก

ตอนกลางและตอนใต้ของประเทศเป็นเขตที่ราบสูงชื่อ "เดคขาน" เกิดจากทิว
เขาฮินธีย ภูเขาทิศตะวันออกและทิศตะวันตก ทำให้ใจกลางแห้งแล้ง ร้อนจัดฝนตก
ราว ๒๐ นิ้วต่อปี อากาศเป็นแบบกึ่งทะเลทราย

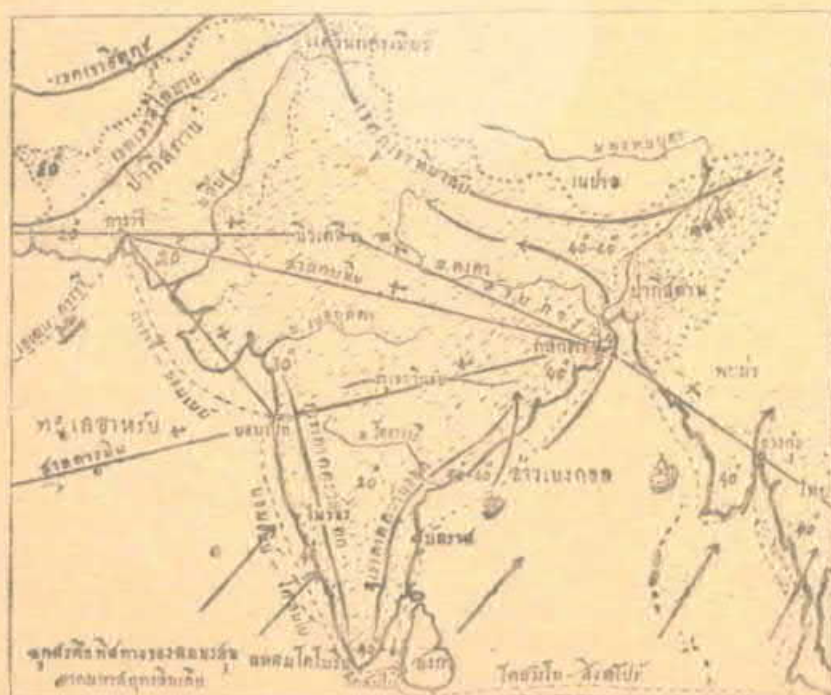
ทรัพยากร มีแตกต่างกันตามอากาศและปริมาณน้ำฝน คือทางตะวันออก
และชายทะเลภาคใต้มีพืชแบบมรสุมช้นมาก ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด ไม้สัก ผัก ผัก
ชา มะพร้าว อ้อย ปอกระเจา คราม ยางพารา และถั่วต่างๆ ภาคกลางมี กาแฟ
ยาสูบ พืช ไม้ที่มีหนาม ป่าดงดงมีฝนน้อยมีพืชแบบภาคกลาง ส่วนสัตว์ที่เลี้ยงมากได้
แก่ วัว แพะ แกะ ม้า ตา ถั่วและธัญญาหาร ข้าวคอกินได้มีมากในภาคใต้ เพราะเป็นเขต
หินชั้น และดงดิบที่รกมาก ที่สำคัญได้แก่ เพชร ทองคำ พลอย ถ่านหิน แร่กาน้ำดี
เหล็ก น้ำมัน

ปัญหาที่เกี่ยวกับกสิกรรมและอุตสาหกรรม ทั้ง ๆ ที่อินเดียมีวัตถุดิบ
และแร่ธาตุมาก แต่กสิกรรมและอุตสาหกรรมของอินเดียมีปัญหาดังนี้:-

๑) เนื่องจากเป็นประเทศที่มีพดเมืองมาก คิดเฉลี่ยราว ๒๕๐ คน ต่อ ๓ ตาราง-
ไมล์ พืชที่ปลูกต้องปลูกชนิดที่เป็นอาหารเป็นส่วนใหญ่ เพื่อให้เพียงพอ แต่ยังไม่
พอเพราะพดเมืองไปหนาแน่นแถบเมืองที่สมบูรณ์เท่านั้น บางพวกก็ต้องอพยพไปอยู่ใน
อิทธิพลภาคใต้

๒) เนื่องจากอินเดียเคยอยู่ใต้อาณาจักรของอังกฤษ ต้องมีข้อมูลที่ตั้ง วัตถุประสงค์และเป้าหมายให้อังกฤษมากกว่าชาติอื่น ในขณะเดียวกันอุตสาหกรรมใหญ่ ๆ ใน อินเดียมีอังกฤษเป็นผู้จัดหา ส่วนชาวอินเดียเป็นเพียงกรรมกร หรือมีหน้าที่ทำเพียง อุตสาหกรรมในครอบครัว เช่น ทอผ้า ทำกระดือบ ปั้นภาชนะ เป็นต้น มาบัดนี้อินเดียได้ ตั้งตัวในเรื่องอุตสาหกรรมในประเทศใหม่ ๆ ยังต้องการเอาเปรียบการขึ้นอยู่ และพลเมือง ยังไม่ได้ให้ความร่วมมือในเรื่องวัตถุประสงค์เดิมที่

๓) มีหลายแห่งในอินเดียแห่งแรกก่อนสร้างโรงงาน ปลุกพืชไม่ได้ แม้แต่เขต ปากีสถานเห็นอย่างเบงกอลเอง ในฤดูร้อน ตามท้อง มี สระ น้ำจะแห้งหมด พลเมือง ได้รับความอดอยากมาก และพลเมืองไม่เห็นความสำคัญของการปลูกพืชเพื่อป้อนโรงงาน อุตสาหกรรม

แผนที่อินเดียและปากีสถาน

๔) แม้ว่าทุกระดับชั้นโรงงานอุตสาหกรรมยังไม่เพียงพอแก่ความต้องการ ต้อง
ซื้อจากต่างประเทศ เพราะการซื้อแร่ของอินเดียยังไม่ก้าวหน้า

ความสัมพันธ์กับต่างประเทศ ติดต่อกับต่างประเทศทางการค้าขายและ
การศึกษาเป็นส่วนมาก เช่น ขายวัตถุดิบให้แก่อังกฤษ และเครื่องจักรของอังกฤษ ส่วน
จำนวนหนึ่งซื้อจากต่างประเทศใกล้เคียงมีอยู่มากๆ เช่นจากไทย ข้าวล้าจากสหรัฐ
อเมริกา น้ำตาลจากชวา เป็นต้น

ประเทศจีน (The Chinese Republic)

รากฐานของอารยธรรม อารยธรรมความเจริญของจีนมีมาแต่สมัยโบราณ
โดยมีได้เขาอย่างมาจากชาติใด ๆ ทั้งสิ้น เช่น ปรัชญาในศาสนาขงจื๊อ ตั๋วอักษร ดินปืน
ประทัด เครื่องฉายคราม พัด การใช้ตะเกียบในการรับประทานอาหาร เป็นต้น สิ่งเหล่านี้
ประเทศทั้งใกล้และไกลจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกาหลีและญี่ปุ่นได้รับเอาไปดำเนินการตาม

ความหนาแน่นของพลเมือง ประเทศจีนตั้งอยู่ในโซนอบอุ่น หันหน้าออก
สู่มหาสมุทรแปซิฟิก ทะเลจีนและทะเลเหลือง มีขนาดกว้างใหญ่ที่สุดในเอเชีย คือ รว
๓,๕๒๒,๐๐๐ ตารางไมล์ มีพลเมืองมากที่สุดในโลก คือประมาณ ๔๖๗,๒๕๗,๐๐๐ คน
แต่พลเมืองไม่ได้กระจายกันอยู่ให้ทั่วประเทศ ไปรวมกันอยู่เป็นกลุ่มใหญ่ตามที่ราบริมฝั่ง
แม่น้ำต่าง ๆ และชายทะเลด้านตะวันออกเกือบหมด ทงนเนื่องจากภูมิประเทศของจีนเป็นภูเขา
และที่ราบสูงเสียโดยมาก อันเกิดจากกลุ่มเขาปารัมมิตทางตะวันตก ที่ดำกุ่มภูเขาส่งโค
ภูเขาคุนลุ้น ภูเขาเทียนชาน เป็นต้น แต่มีทิวเขาคือเขิงกัณมาฮังภาคกลางและตะวันออก
ที่ราบหาไคยาถ นอกจากที่ราบริมทะเลและที่ราบริมฝั่งแม่น้ำใหญ่ทั้ง ๓ ดังนี้:-

๑) ที่ราบริมฝั่งแม่น้ำฮวงโห (Hwang-ho Basin) มีแนวซีกไปโท ที่ราบนี้
อยู่ในจีนแท้ภาคเหนือ แม่น้ำสาขานี้เกิดจากทิวเขาส่งโค ไหลผ่านทะเลทรายโกบี จึงมีน้ำ
เป็นน้ำเค็ม และไหลลงสู่ทะเล ณ เมืองเทียนจิน ๒ ฝั่งแม่น้ำคินคิ ปลุกพืชได้มาก ได้
แก่เจ้าพวกข้าวล้า ถั่วเหลือง เป็นต้น

๒) ที่ราบริมฝั่งแม่น้ำแยงซี (Yang—tze Kiang Basin) เป็นแม่น้ำสายยาวที่สุดในทวีป ดินอุดมคั่งแต่ต้นแม่น้ำจนถึงปากแม่น้ำ มีแนวห้วยตี้ย มีพืดเมืองอยู่หนาแน่นที่สุดในประเทศ

๓) ที่ราบริมฝั่งแม่น้ำซีเกียง (Si—kiang Basin) อยู่ภาคใต้ดินคั่งเช่นเดียวกันมีคนอยู่มาก ปลูกพืชแบบเขตร้อน

การที่มกเขาอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือทำให้เกิดที่ราบสูงสำคัญ ๓ แห่ง คือ—

๑) ที่ราบสูงมกโกเลีย อยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือ อากาศหนาวจัดและแห้งแล้งพืดเมืองอยู่น้อย

๒) ที่ราบสูงทิเบต สูงที่สุดและกว้างใหญ่ที่สุด จนได้สมญานามว่า “หลังคา

แผนที่ประเทศจีน

โลก" อยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ ติดต่อกับอินเดียและเนปาลทางการค้าขาย พลเมืองอยู่น้อยเช่นเดียวกัน

๓) ที่ราบสูงยูนนาน อยู่ทางภาคใต้ คาบสมุทรอินโดจีนก็ถือว่าเป็นแผ่นดินผืนเดียวกันของที่ราบสูงนี้ อาณาเขตจำกัด เต็มไปด้วยป่าไม้ พลเมืองอยู่ได้น้อย

ทรัพยากรธรรมชาติ เมื่อพิจารณาตามภูมิประเทศแล้วจะเห็นว่าพื้นที่ที่ราบได้ยาก นอกจากบริเวณริมฝั่งแม่น้ำและฝั่งทะเลแล้ว ที่ๆ จะทำกสิกรรมต้องทำตามหุบเขาหรือไหล่เขา แต่อาศัยที่ราบจีนเป็นนกกตสิกรรมที่ต่ำเขื่อน อดทน และเย็น จึงมีวัตถุดีมาก เช่นทางจีนเหนือ มีข้าวสาลี ถั่วต่างๆ ผักและผลไม้ ใบหม่อนและเลี้ยงไหม ทางใต้มี ข้าว ยาลูบ ข้าว ผัก ผลไม้ เกิดต่างๆ ผัก ผลไม้ ดินแร่ธาตุ นั้นมีมาก เช่น พลวง วูดแฟม แต่ยังมีได้ทำการรุดกันอย่างจริงจัง เพราะชาวจีนไม่นิยมการรุดแร่ ต้องตั้งซื้อจากต่างประเทศมีอะมาก ๆ ดินดีด่อนจีนเพียง เบ็ด ไก่ หมู ม้า ลา กันแทบทุกบ้าน

มูลเหตุที่เป็นอุปสรรคต่อการรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีมูลเหตุดังนี้:-

๑) จีนเป็นประเทศที่อาณาเขตกว้างใหญ่ พลเมืองมาก แต่ภูมิประเทศเป็นภูเขาอย่างล้นลับซับซ้อน ทำให้จีนต้องกระจายกันอยู่เป็นแห่งๆ เพราะที่ทำมาหากินค้ำเป็นแห่งๆ ทางบ้านเมืองก็แต่ไม่ทั่วถึง เพราะการคมนาคมไม่สะดวก ยากแก่การรวมกัน จีนจึงแยกออกเป็นจีนแท้พวกหนึ่ง จีนรอบนอกแต่ละแห่งเช่น แมนจูเรีย มองโกเลีย ซินเกียงและทิเบตก็ปลุกตัวเป็นอิสระต่อกัน

๒) จีนใช้ภาษาหลายภาษา และพิธีศาสนาในจีนก็มีหลายพิธี เช่น ขงจื๊อ ศาสนาพุทธนิกายทิณยาน ศาสนาคริสต์เคียนเป็นต้น ทำให้ยากแก่การรวมกัน เพราะต่างความคิดเห็นกัน

๓) ทางการเมือง ก็แตกต่างกันในความนิยมลัทธิการปกครอง จีนจึงแยกออกเป็น ๒ พวก คือ จีนขณะชาติและจีนแดงหรือจีนคอมมิวนิสต์

๔) ต่างประเทศเห็นความอ่อนแอและความบกพร่องดังกล่าวแล้ว จึงเข้า

แทรกแซงทางการเมืองในดินแดนจีนรอบนอก ทำให้ส่วนนั้น ๆ ต้องตกอยู่ใต้อิทธิพลของประเทศใกล้เคียง ยากที่จะแยกตัวมารวมด้วย เช่น เกาหลี เป็นต้น

ความสัมพันธ์กับต่างประเทศ จีนมีการติดต่อกับต่างประเทศด้วยการค้าขายแลกเปลี่ยนมาแต่สมัยโบราณ เพราะจีนมีเรือค้าขายไปยังประเทศใกล้เคียง เช่น ญี่ปุ่น ไทย พม่า เป็นต้น ต่อมาฝรั่งเศสไปรุกราน สยาม อังกฤษ เยอรมัน รัสเซีย มาขอทำสัญญาเปิดเมืองท่าเรือค้าขาย เป็นเหตุให้จีนต้องทำสงครามกับฝรั่งเพราะตกลงกันไม่ได้เรื่องดินแดนที่ต้องห้ามบางอย่าง เช่น ปิ่น เป็นผลให้จีนพ่ายแพ้และเสียดินแดนเมืองชายทะเลและเกาะฮ่องกง อย่างไรก็ดีจีนต้องเป็นประเทศเปิดสำหรับการค้าทั่วโลก สำหรับรัสเซีย นับว่ามีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับจีน เพราะต้องการจะเข้าดินแดนของจีนทำเมืองท่าจอดเรือ เช่น ปอร์ตอาเธอร์ และโคเร็น เป็นต้น ก็ต้องการสัมพันธมิตรทางรถไฟในแมนจูเรีย เป็นเหตุให้ญี่ปุ่นเกรงจะกระทบกระเทือนต่อสวัสดิการของประเทศ และต้องยื่นมือเข้าแทรกแซงดินแดนจีนรอบนอกบ้าง ยังผลให้เกิดศึกสงครามกับจีนและรัสเซีย แต่สำหรับประเทศอื่นๆ ในปัจจุบันนี้ค้าขายกับจีนด้วยดี เช่น สหรัฐอเมริกา และอังกฤษ เพราะจีนต้องการเครื่องเหล็ก เครื่องจักร ข้าว น้ำมันเชื้อเพลิง เคมีวัตถุ ด้ายไหมผ้า ผ้ายนดีต่างๆ จากต่างประเทศ และต่างประเทศก็ต้องการวัตถุดิบจำพวกขนเงิน ผ้าไหมจากจีน

แบบฝึกหัดท้ายบท

- ๑) จงระบุชื่อสินค้าที่ไทยต้องซื้อจากอินเดีย และจีน ประเทศละ ๓ อย่าง
- ๒) ในระหว่างจีนกับอินเดีย ประเทศไหนเจริญทางอุตสาหกรรมกว่ากัน เพราะอะไร และได้แก่อะไรบ้าง
- ๓) จงเปรียบเทียบภูมิประเทศ และภูมิอากาศของจีนและอินเดีย (อย่าตอบเรียงมาที่แต่ละประเทศ ผิดหลักการเปรียบเทียบ)

วันกำหนดส่ง

14 เม.ย. 2504

25 พ.ค. 2504

30 มิ.ย. 2504

1-7 มิ.ย. 2504

26 ส.ค. 2504

2-7 ส.ค. 2504

24.ธ.ค.2504

2-10.ธ.ค.2504

10.ธ.ค.2504

เลขเรียกหนังสือ 900
Call No. ๑

ห้องสมุดกระทรวงศึกษาธิการ
ชื่อผู้แต่ง Author ๑๖๖๓

๑๐๐

๑.

(๑.๒) ๑.๒.๑

1749

